

KUJMXOQFE7LL

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.:	Sp. zn.:	Vyřizuje/linka	Brno
JMK 180085/2025	S-JMK 23449/2026 OŽP/Ško	Mgr. Vlasta Škorpíková/4322	Dle data podpisu

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, a ve smyslu § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“), a v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), rozhodl v řízení o udělení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů takto:

společnosti ALKA Wildlife o.p.s., se sídlem Liděřovice 62, 380 01 Dačice (IČ 28064933, dále také „žadatel“), se podle § 56 odst. 1, odst. 2 písm. a) a d) a odst. 6 zákona o ochraně přírody

p o v o l u j e v ý j i m k a

ze zákazů u zvláště chráněných druhů vydry říční (*Lutra lutra*), tchoře stepního (*Mustela eversmannii*), sysla obecného (*Spermophilus citellus*) a křečka polního (*Cricetus cricetus*). Konkrétně je povoleno sbírat, přemísťovat, držet a dopravovat až 20 mrtvých jedinců každého z těchto druhů ročně za účelem výzkumu a vzdělávání na celém území Jihomoravského kraje s výjimkou velkoplošných a maloplošných zvláště chráněných území a vojenských újezdů od data nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31.12.2035

za předpokladu splnění následující podmínky:

Žadatel krajskému úřadu každoročně po dobu platnosti výjimky nahlásí údaje o sebraných jedincích vydry říční, tchoře stepního, sysla obecného a křečka polního s uvedením data a lokality sběru, příp. dalších podrobností (věk, pohlaví apod.), pro každý exemplář, a to vždy do 31. ledna následujícího roku.

Účastníci řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu: ALKA Wildlife o.p.s., Liděřovice 62, 380 01 Dačice (IČ 28064933).

O d ů v o d n ě n í

Dne 22.12.2025 podala obecně prospěšná společnost ALKA Wildlife, se sídlem Liděřovice 62, 380 01 Dačice (IČ 28064933), u krajského úřadu žádost o vydání výjimky ke sbírání, přemísťování, držení a dopravování mrtvých jedinců vydry říční, tchoře stepního, sysla obecného a křečka polního za účelem výzkumu těchto druhů a pro účely vzdělávání.

Dnem doručení žádosti bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody. Oznámení o zahájení řízení čj. JMK

6702/2026 ze dne 19.01.2026 bylo známým účastníkům řízení a přihlášeným spolkům doručeno 29.01.2026. Žádný účastník řízení se k věci nevyjádřil, žádný spolek neoznámil svoji účast v řízení.

Vydra říční a křeček polní jsou zvláště chránění živočichové zařazení vyhláškou č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, do kategorie silně ohrožených druhů, tchoř stepní a sysel obecný jsou tímž právním předpisem řazeni mezi druhy kriticky ohrožené, zároveň jsou všechny předmětem ochrany podle práva Evropských společenství.

Vydra říční byla u nás hojná do počátku 20. století, avšak neúprosné pronásledování pro kožešinu i škody na rybách a posléze regulace a znečištění řek téměř způsobily její vyhubení. Až během posledních desetiletí její početní stavy opět vzrůstají a postupně se navrací do míst, odkud vymizela. Vzhledem k opakujícím se případům pronásledování a vysoké úmrtnosti migrujících jedinců na silnicích lze však druh stále považovat za ohrožený.

Co se týče tchoře stepního, ještě v 50. letech minulého století zaujímal jeho areál nížiny Polabí, dolního Poohří, dolního Povltaví a jižní i střední Moravy, odkud pronikal i do dalších oblastí. Konkrétní zprávy o současném výskytu zcela chybí, subjektivně se zdá, že je druhem výrazně ubývajícím. Jeho ústup bývá dáván do souvislosti s vymizením sysla obecného (případně i křečka polního), jeho hlavní potravu¹.

Sysel obecný je jedním z druhů, pro které byl Ministerstvem životního prostředí přijat záchranný program. V roce 2007 bylo v ČR evidováno 37 lokalit jeho výskytu, velikost populace byla odhadována na cca 3180 ex. Podle výsledků monitoringu z léta 2025 žije u nás cca 7000 jedinců, osídleno je 37 lokalit (údaj vychází z výsledků letního monitoringu prováděného každoročně v rámci záchranného programu).

Křeček polní obývá otevřenou krajinu, limitujícím faktorem jsou pro něj rozsah a rozložení lesních porostů, kvalita půd (zcela nevyhovující jsou mělké půdy se skalnatým podložím) a hladina spodní vody. Těžiště jeho současného výskytu v ČR leží v prostoru od Podkrušnohoří přes střední a východní Čechy po Moravu, okrajově zasahuje i do jihozápadních a jižních Čech, kde tvoří součást jižní hranice celoevropského areálu rozšíření. V polovině 20. století byl křeček řazen mezi polní škůdce, zhruba v 70.–80. letech se stal v českých zemích poměrně vzácným. Přibližně od počátku 90. let populační hustota křečků opět vzrůstá¹.

Předmětem tohoto řízení jsou mrtví jedinci, kteří budou sbíráni, přemísťováni, drženi a dopravováni, to vše za účelem výzkumu a vzdělávání. Je zřejmé, že sběr uhynulých jedinců může přinést řadu informací od poznání příčin mortality po odhalení různých parametrů života jednotlivých zvířat, populací i jejich prostředí. Získané poznatky budou využitelné k ochraně předmětných druhů, kde dnes nezřídka chybí základní údaje typu identifikace hlavních příčin ohrožení, stanovení početnosti jednotlivých populací či jejich rozšíření. Žadatel je krajskému úřadu známý jako organizace, která se na výzkumu a ochraně savců dlouhodobě podílí, spolupracuje přitom jak se státní správou, tak s nevládními organizacemi, vědeckými pracovišti i jednotlivými zájemci o danou problematiku.

¹ www.biolib.cz, www.biomonitoring.cz

Žádost je doložena citacemi odborných článků, které byly na základě sběru uhynulých jedinců žadatelem publikovány a které dokládají, že kadávery jsou skutečně vědecky využívány. V případě vydry říční a tchoře stepního je žadatel zapojen do projektů, které aktuálně probíhají.

Naplnění zákonem vyžadovaných požadavků vidí zdejší krajský úřad v tom, že záměr je v souladu s veřejným zájmem na ochraně přírody, jiné uspokojivé řešení neexistuje, protože dané poznatky nelze za minimálního ovlivnění dotčených druhů získat jiným způsobem, zároveň je zřejmé, že záměr neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu jejich populací, protože budou sbíráni pouze jedinci mrtví.

Podle § 56 odst. 6 zákona o ochraně přírody byly zohledněny rovněž relevantní požadavky dle § 5b odst. 3 a 5. Ve výroku jsou označeny druhy, na které se výjimka vztahuje, množství je určeno počtem jedinců, které je každoročně možné sebrat a dále je přemísťovat, dopravovat a držet. Ten vychází z toho, že v době platnosti obdobné výjimky v letech 2020–2025 bylo nalezeno a sebráno max. 16 jedinců vydry říční, u ostatních druhů šlo každoročně o 0–2 jedince (pro křečka tehdy výjimka neplatila). Zároveň není z hlediska ochrany přírody důvod počet sebraných mrtvých jedinců omezovat. Místní okolnosti jsou dány specifikací území, kde je možno mrtvé jedince sbírat – jde o celý Jihomoravský kraj kromě území, kde je k výkonu státní správy na úseku ochrany přírody kompetentní jiný orgán (Národní park Podyjí, CHKO Bílé Karpaty, CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, CHKO Soutok, Vojenský újezd Březina), a kromě maloplošných zvláště chráněných území všech kategorií, v nichž často platí specifická omezení, která je nutno respektovat a řešit individuálně. Časové okolnosti jsou určeny jen obdobím platnosti výjimky, jež odpovídá žádosti. Jiné omezení zde nedává smysl, protože kadávery lze sbírat celoročně bez dopadu na zájmy ochrany přírody. Jako způsob kontroly je stanovena podmínka každoročního zasílání zpráv o počtu odebraných mrtvých jedinců včetně podrobností o každém nález (druh, lokalita, datum, věk a pohlaví zvířete apod.).

Krajský úřad považuje podmínky dané zákonem za splněné a na základě výše uvedených skutečností a úvah rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí může podle § 81 a 82 správního řádu účastník řízení podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR podáním u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno. Odvolání se podává v takovém počtu stejnopisů, aby každý účastník dostal jeden stejnopis a jedno vyhotovení zůstalo správnímu orgánu.

Ing. Mojmír Pehal
vedoucí odboru

Doručuje se

a) Účastníci řízení

1) ALKA Wildlife o.p.s., Lidéřovice 62, 380 01 Dačice

2) Města, městyse a obce Jihomoravského kraje kromě obcí Ostrov u Macochy a Rudice v okrese Blansko, Klentnice v okrese Břeclav a Malá Vrbka, Nová Lhota, Radějov a Suchov v okrese Hodonín

b) Na vědomí

3) ČIŽP, Ol Brno, odd. ochrany přírody, Lieberzeitova 14, 614 00 Brno